

C: Protzman, Gerran

T: 0545-250 250

E: info@gemeenteberkelland.nl

Bezoekadres: Marktstraat 1, Borculo

Gemeenteraad gemeente Berkelland

Zaaknummer : 627348
Onderwerp : ontwikkelingen op het gebied van sport maart 2023
Verzonden : 7 maart 2023

Geachte leden van de raad,

Met deze raadsbrief informeren wij u over enkele ontwikkelingen op het gebied van sport, bewegen en sportaccommodaties. Concreet gaan we in op de stand van zaken sinds de vorige informerende raadsbrief van 12 september 2022 rondom de volgende onderwerpen:

1. OZB compensatie voor sport- en cultuurorganisaties
2. De stand van zaken rondom de ontwikkeling van de Sport- en Beweegvisie
3. Wens voor tweede zaaldeel uitbreiding sporthal 't Timpke
4. Voortgang en continuering project sporthal Ruurlo
5. Brede SPUK-regeling
6. Sportakkoord II en Brede Regeling Combinatiefuncties

OZB compensatie voor sport- en cultuurorganisaties

Dit voorjaar voeren we de subsidieregeling 'compensatie OZB sport- en cultuurverenigingen Berkelland 2022-2023' uit. Door deze regeling worden sport- en cultuurverenigingen en -instellingen met een eigen accommodatie gecompenseerd voor hun in 2022 en 2023 betaalde onroerende zaakbelasting (OZB). Onder de regeling vallen onder andere onze sportverenigingen, zwembaden, muziekverenigingen en musea. Door de tegemoetkoming ondersteunen we onze belangrijke sport- en cultuursector in een tijd waarin kosten gestegen zijn en inkomsten gedaald. Zo kunnen zij actief blijven bijdragen aan de sociale basis.

Met deze subsidieregeling geven we ook zo goed als mogelijk invulling aan de motie M 21-19 'Gelijkwaardige behandeling sport- en cultuurverenigingen'. Zowel in de begroting van 2022 als in de begroting van 2023 is €150.000 opgenomen voor OZB compensatie. In de motie verzocht u ons college om bij OZB compensatie van sportverenigingen ook cultuurverenigingen mee te rekenen en in de uitwerking de sport- en cultuurverenigingen met en zonder eigen accommodatie gelijkwaardig te behandelen.

Bij de uitvoering van de motie lopen we tegen enkele praktische zaken aan:

- Van sportverenigingen is vrij goed bekend hoeveel OZB opgelegd wordt. Van cultuurverenigingen weten wij niet welke cultuurverenigingen accommodatie houdend zijn. Ook is onduidelijk wat we verstaan onder cultuurverenigingen. We houden de definitie aan die we ook gebruiken in de Subsidieregeling transformatiefonds cultuur en erfgoed 2022.
- De OZB is voor verenigingen met een accommodatie een vast bedrag. Verenigingen zonder een eigen accommodatie, die een accommodatie huren (permanent of incidenteel) weten niet hoe groot de OZB component in hun huur is. De OZB zit verdisconteerd in de huurprijs en kan daarom niet gecompenseerd worden.

Korte termijn (2022 en 2023)

In 2023 compenseren we de OZB van sport- en cultuurverenigingen en instellingen mét een eigen accommodatie via de Subsidieregeling compensatie OZB sport- en cultuurverenigingen Berkelland 2022-2023. De extra middelen die beschikbaar zijn gesteld vanuit de motie M 21-19 maken het mogelijk om sport- en cultuurverenigingen, zoals zwembaden, beheerstichtingen en musea in aanmerking te laten komen voor compensatie OZB. In de huidige tijd is dit een mooie tegemoetkoming in de hoge energielasten. De partijen die in aanmerking komen, krijgen vanzelf bericht van de gemeente. Bijgaand vindt u een lijst met verenigingen en instellingen die de compensatie ontvangen. Verenigingen die niet in beeld zijn bij de gemeente, maar wel in aanmerking denken te komen, kunnen zich melden via de website. Om de regeling uit te voeren, huren we tijdelijk extra capaciteit voor ons subsidiebureau in. Hiervoor wordt een deel van het budget gebruikt. We verwachten op zijn vroegst half april de benodigde capaciteit ingehuurd te hebben en te kunnen starten met uitvoering van de regeling.

De subsidieregeling is toegevoegd als bijlage. De uitkering van de bedragen zal plaatsvinden in het voorjaar van 2023. Voor dit onderwerp is structureel € 150.000 beschikbaar op de meerjarenbegroting. De middelen van 2022 (€ 150.000) zijn niet tot besteding gekomen. Bij de jaarrekening wordt een voorstel voorgelegd (resultaatsbestemming) om deze middelen over te hevelen naar 2023. Dit omdat het een inhaalactie betreft.

Lange termijn

Uitvoering van de motie M 21-19 'Gelijkwaardige behandeling sport- en cultuurverenigingen' is lastig uitvoerbaar en arbeidsintensief gebleken. In het traject rondom opstellen van de nieuwe Sport- en Beweegvisie Berkelland denken we ook na over ondersteuning van onze sportsector, evenals we dat doen in het traject rondom het cultuurakkoord. De visie en het akkoord zullen kaders geven voor subsidies en welke partijen daarvoor in aanmerking komen. Daarom denken we na vaststelling van de sport- en beweegvisie verder na over de inzet van de middelen voor OZB compensatie, inclusief de in de motie gevraagde gelijke behandeling.

De stand van zaken rondom de ontwikkeling van de Sport- en Beweegvisie

Op 6 december 2022 heeft uw raad de startnotitie met betrekking tot de ontwikkeling van een nieuwe Sport- en Beweegvisie voor Berkelland vastgesteld. Het proces is opgestart. De eerste expertmeeting heeft plaatsgevonden op 23 februari 2023, hier zijn waardevolle inzichten vanuit het verenigingsleven en andere experts op het gebied van sport opgehaald. Op 23 maart 2023 staat de volgende expertmeeting gepland. Voor het onderdeel sportaccommodaties, inclusief zwembaden, is onderzoeksbureau Synarchis gecontracteerd. Synarchis is in januari 2023 gestart met een onderzoek naar capaciteit-, onderzoek- en financieringsbehoefte van het sportvastgoed (voor zover dat nog niet in beeld is). Naast informatieverzameling heeft Synarchis de afgelopen tijd met de verschillende exploitanten van zwembaden en sporthallen in Berkelland verdiepend gesproken. Ook is er gesproken met de diverse initiatiefgroepen rondom accommodaties als in Rekken, Beltrum en Gelselaar.

Ons doel is om in mei een eerste concept Sport- en Beweegvisie te hebben en het onderzoek sportvastgoed af te ronden, inclusief uitwerking van toekomstscenario's en opleveren van een concept beleidskader. Deze twee stukken kunnen dan getoetst worden bij belanghebbenden. In juli 2023 willen we de definitieve Sport- en Beweegvisie inclusief uitvoeringsagenda opleveren en aan u aanbieden. Daarbij ook de oplevering van de definitieve versie beleidskader sportvastgoed inclusief uitvoeringsplan. Hierop kan de BOB procedure gestart worden richting besluitvorming.

Het is een ambitieus schema, noodzakelijk om nog in de begrotingscyclus noodzakelijke gevolgen op te kunnen nemen.

Op 14 februari 2023 heeft er in samenwerking met de Sportfederatie Berkelland een informatieavond plaatsgevonden over energie in het kader van stijgende energiekosten. Er is verteld over mogelijkheden van energiebesparing en de ondersteuning die we bieden vanuit de sociale basis. Enkele (Rijks)regels moeten hiervoor nog verder uitgewerkt worden. Een deel van de exploitatiebijdragen aan accommodaties, zoals zwembaden, worden gedeeltelijk geïndexeerd aan de hand van energieprijzen. Hierover is met de exploitanten afgesproken per kwartaal te kijken naar feitelijke kostenontwikkeling.

Wens voor tweede zaaldeel uitbreiding sporthal 't Timpke

In een eerder stadium is al aangegeven dat nadere besluitvorming omtrent enkele projecten meegenomen worden in het kader voor sportvastgoed, inclusief zwembaden, voor een integrale afweging. Enkele projecten zoals de verdere renovatie van het zwembaddeel in 't Timpke en de scenariokeuze voor de Pickerhal in Eibergen staan daarmee even stil.

Op 13 juli 2021 is door uw raad een besluit genomen over centralisering van de binnensport Borculo waarbij sporthal 't Timpke met één zaaldeel uitgebreid wordt. Hiervoor is € 1,7 miljoen gereserveerd. Met het bestuur van 't Timpke is afgesproken dat 't Timpke verder gaat met de verkenning rondom een ontwerp voor de uitbreiding, passend binnen de kaders van het raadsbesluit. Op eigen initiatief heeft 't Timpke een verdere doorrekening laten maken van toekomstige bezetting en behoefte. Het bestuur van 't Timpke heeft deze resultaten met u gedeeld. Vanuit 't Timpke is de wens uitgesproken de sporthal met twee zaaldelen in plaats van een zaaldeel uit te breiden. Het budget van € 1,7 miljoen is in dat geval niet voldoende. Een eerste inschatting spreekt van een aanvullende investering van € 2,6 miljoen, inclusief percentage stijging bouwkosten.

Wij hebben de bevindingen overgedragen aan bureau Synarchis om mee te nemen in het kader voor sportaccommodaties, inclusief zwembaden. Een groot gebruiker van 't Timpke tijdens schooltijden is het Zone College, locatie Borculo. De gemeente kent ten opzichte van het Zone College geen wettelijke zorgplicht in de huisvesting omdat de financiering van dit type onderwijs op andere wijze (ministerie van OCW) plaatsvindt. Het bestuur van 't Timpke is samen met ons in gesprek met het Zone College over een wezenlijke financiële bijdrage aan het mogelijke tweede zaaldeel van de uitbreiding bij 't Timpke.

Voortgang en continuering project sporthal Ruurlo

Op 28 juni 2022 heeft u een besluit genomen over de locatiekeuze voor de nieuwe sporthal te Ruurlo. De keuze is op de locatie nabij zwembad de Meene gevallen. Het proces heeft, zoals u weet, veel losgemaakt in Ruurlo. Na de zomer hebben we achter de schermen gewerkt aan het vervolg waarbij externe expertise (bureau Synarchis) is ingehuurd om invulling te geven aan de onderzoeken die volgen uit amendement 'A-22-09 Aanvullende voorwaarden locatiekeuze Sporthal Ruurlo'. Ook is een nieuwe projectleider gezocht. De tijd is ook gebruikt voor gesprekken met belanghebbenden en om rust te brengen in het proces.

In het amendement heeft u aangegeven dat u als raad wordt geïnformeerd, voordat er onomkeerbare besluiten zijn genomen. Ons doel is u in juli 2023 in een voorstel een vooronderzoek bestemmingsplan en een financiële onderbouwing voor te leggen. Onderdeel van het vooronderzoek zijn de stedenbouwkundige inpassing en de in het amendement gevraagde onderzoeken. Onderdeel van de financiële onderbouwing zijn de gevraagde alternatieve aanrijroutes en de geactualiseerde kosten van de sporthal. U heeft gevraagd om uitwerking van een optie met een situering van de sporthal die een komst van VV Ruurlo niet onmogelijk maakt. Denk aan de ruimtevraag en planologische eisen. Die komst zelf is nu niet aan de orde en past nu niet in het verstrekte mandaat. De door u genoemde exploitatiekosten worden in een vervolgstap aan u voorgelegd.

Om het proces met belanghebbenden en uw raad zorgvuldig te laten verlopen is samen met onze adviseur voor een ander tijdsplan en volgorde gekozen dan voorgelegd in het ICS rapport. We kiezen er niet voor om het bestemmingsplan naast de aanbesteding/ontwerpfase te laten lopen. We kiezen ervoor om eerst te onderzoeken aan welke nadere voorwaarden de sporthal en aanrijroute moet voldoen, om vervolgens de volgende stappen te zetten. Het een volgt immers uit het ander en bespaart geld.

Die stappen bestaan op hoofdlijnen uit het opstellen van het bestemmingsplan en voorleggen van het definitieve resultaat aan uw raad. Hierna volgt de aanbesteding. Het aanbestedingsproces zelf wordt uitgevoerd met als verwacht resultaat een winnaar, daarna wordt het voorlopig krediet (kader aanbesteding) door uw raad definitief vastgesteld. Hierna volgt het bijstellen van het voorlopig ontwerp naar een definitief ontwerp en tot slot het bouwen van de sporthal. Dit betekent dat het eerder geschetste tijdsverloop wijzigt. De verwachte tijdsplanning is van onderzoek in 2023 tot en met uiteindelijke realisatie sporthal in voorjaar 2027. Eventuele bezwaarprocedures hebben we hierbij niet meegerekend. Met de exploitant en huurders is en wordt gesproken over gebruik van de huidige sporthal en eventuele alternatieven in tussenliggende periode.

Brede SPUK-regeling

Op vrijdag 3 februari 2023 is het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) ondertekend door een groot aantal partijen. Hierin zijn afspraken opgenomen omtrent het bereiken van het doel 'een gezonde generatie in 2040'.

Voor de afspraken die opgenomen zijn in het GALA is gekozen om de financiering richting gemeenten van verschillende (bestaande en nieuwe) programma's en aanpakken waarover afspraken zijn gemaakt, te bundelen in één specifieke uitkering (SPUK). In deze Brede SPUK zijn 15 (bestaande en nieuwe) regelingen op het gebied van sport en bewegen, cultuur, welzijn, gezondheid en Sociale Basis opgenomen. Voor Berkelland gaat het om een bedrag van in totaal € 2.928.278,28 voor de periode 2023 tot en met 2025. Ook over 2026 zal nog een bijdrage volgen. De gemeente wordt gevraagd om tot een lokaal GALA (plan van aanpak) te komen waarin domein-overstijgend en integraal samenwerken, én regionale afstemming op gezondheidsthema's zichtbaar moet worden. Aan dit plan wordt de komende maanden gewerkt.

Sportakkoord II en Brede Regeling Combinatiefuncties

Op 14 december 2022 was al het Hoofdlijnen Sportakkoord II 'Sport Versterkt' door landelijke partners ondertekend. Daarnaast zijn in februari 2023 de nieuwe bestuurlijke afspraken met betrekking tot Breder Regeling Combinatiefuncties vastgesteld. Beiden zijn als regeling onderdeel van de Brede SPUK en op inhoud wordt er een nadrukkelijke verbinding gelegd met het GALA.

De Sportakkoord II regeling zorgt er voor dat de lokale sportakkoorden op onderdelen tegen het licht gehouden moeten worden. Mogelijk betekent dit in Berkelland een herijking dan wel update op enkele zaken. De lokale stuurgroep van het Beweeg- en Sportakkoord - 'Heel Berkelland Beweegt' kijkt samen met de toegewezen Adviseur Lokale Sport naar deze onderdelen. De deadline voor het afronden van deze herijking ligt op 30 juni 2023.

In Berkelland is per juli 2022 de inzet met betrekking tot de Brede Regeling Combinatiefuncties opnieuw aanbesteed tot 1 juli 2026. Binnen de huidige projectperiode heeft de verdere verschuiving richting een integrale inzet van sport, bewegen en cultuur op de thema's gezondheid(bevordering), preventie en Sociale Basis al plaatsgevonden.

De hiervoor genoemde ontwikkelingen als GALA en de herijking als gevolg van het Sportakkoord II kent op themaniveau een groot aantal raakvlakken met de in ontwikkeling zijnde Sport- en Beweegvisie. Deze verbindingen zullen zichtbaar gemaakt worden en het doel is de komende maanden een overzichtelijke en efficiënte samenhang te creëren tussen al deze ontwikkelingen.

Heeft u nog vragen?

Dan kunt u contact opnemen met Gerran Protzman, opdrachtgever Sport. Hij is te bereiken op het telefoonnummer 06-18201012 en via het mailadres g.protzman@gemeenteberkelland.nl.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
de secretaris,

de burgemeester,

M.N.J. Broers.

drs. J.H.A. van Oostrum

Kopie aan: - Archief